

## **P7\_TA(2011)0472**

### **Notikumu attīstība Ukrainā**

#### **Eiropas Parlamenta 2011. gada 27. oktobra rezolūcija par notikumu attīstību Ukrainā**

*Eiropas Parlaments,*

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Ukrainu,
  - ņemot vērā 2010. gada progresu ziņojumu par Ukrainu un 2011. gada 25. maija pārskatu par Eiropas kaimiņattiecību politiku (EKP),
  - ņemot vērā priekšsēdētāja paziņojumu par bijušās Ukrainas ministru prezidentes Jūlijas Timošenko notiesāšanu 2011. gada 11. oktobrī,
  - ņemot vērā Eiropas Savienības vārdā izteikto augstās pārstāves Ketrīnas Eštones 2011. gada 11. oktobra paziņojumu par spriedumu Jūlijas Timošenko lietā,
  - ņemot vērā 2011. gada 29. un 30. septembrī Varšavā notikušajā Austrumu partnerības augstākā līmeņa sanāksmē pieņemto kopīgo deklarāciju,
  - ņemot vērā Eiropas Savienības un Ukrainas partnerības un sadarbības nolīgumu (PSN), kas stājās spēkā 1998. gada 1. martā, un pašreizējās sarunas par asociācijas nolīgumu (AN), tostarp sīki izstrādātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu, ar ko paredzēts aizstāt PSN,
  - ņemot vērā Ukrainas Valsts indikatīvo programmu 2011.–2013. gadam,
  - ņemot vērā Reglamenta 110. panta 4. punktu,
- A. tā kā ES vēlas redzēt stabilu un demokrātisku Ukrainu, kas ievēro sociālas tirgus ekonomikas principus, tiesiskumu un cilvēktiesības, aizstāv minoritātes nodrošina pamattiesību ievērošanu; tā kā ES un Ukrainas attiecību turpmākas padziļināšanas priekšnoteikums ir valsts politiskā stabilitāte, tostarp iekšēju reformu īstenošana un tiesiskuma ievērošana Ukrainā, kā arī taisnīga, objektīva un neatkarīga tiesas procesa izveide;
- B. tā kā viens no svarīgākajiem Eiropas Parlamenta mērķiem ārpolitikas jomā ir padziļināt un veicināt attiecības ar Ukrainu un nostiprināt Eiropas kaimiņattiecību politiku, kuras mērķis ir sekmēt attiecīgo valstu politiskos, ekonomiskos un kultūras sakarus ar ES un tās dalībvalstīm;
- C. tā kā Ukrainas Pečerskas apgabaltiesas 2011. gada 11. oktobra lēmumu piespriest bijušajai ministru prezidentei Jūlijai Timošenko septiņu gadu cietumsodu, trīs gadu aizliegumu līdzdarboties politikā, USD 200 miljonu naudassodu un visa īpašuma konfiskāciju daudzi uzskata par atbilstīgu vai mēģinājumu piespriest kriminālsodu un ieslodzīt opozīcijas pārstāvjus, lai novērstu iespēju, ka viņi izvirza savu kandidatūru un piedalās nākamā gada parlamenta vēlēšanās un 2015. gada prezidenta vēlēšanās;

- D. tā kā 2011. gada 12. oktobrī Ukrainas Drošības dienests ierosināja jaunu krimināllietu pret Jūliju Timošenko un bijušo Ukrainas ministru prezidentu Pavlo Lazarenko, apsūdzot viņus slepenā sadarbībā, lai lielos apmēros ļaunprātīgi izmantotu Ukrainas valsts līdzekļus, kad J. Timošenko bija Ukrainas Apvienoto energosistēmu priekšsēdētāja un faktiskā īpašniece un P. Lazarenko — ministru prezidents;
- E. tā kā aizvien lielāks skaits amatpersonu tiek sauktas pie kriminālatbildības, tostarp bijušie valdības ministri, bet galvenokārt valsts departamentu un uzraudzības iestāžu vadītāji (un vadītāju vietnieki), tiesībsargājošo iestāžu apakšvienību vadītāji, apgabaltiesu tiesneši un vietējo pašvaldību vadītāji;
- F. tā kā Ukrainas valdība ir apņēmusies grozīt virkni tiesību aktu, lai Ukrainas privātās un publiskās tiesības atbilstu Eiropas un starptautiskajiem standartiem;
- G. tā kā ES turpina uzsvērt, ka ir jāievēro tiesiskums, tostarp jāizveido taisnīgs, objektīvs un neatkarīgs tiesas process, tā neradot pamatu aizdomām, ka tiesu iestāžu pasākumi tiek piemēroti selektīvi; tā kā ES uzskata, ka šie principi ir jo īpaši svarīgi valstī, kura vēlas izveidot dziļākas līgumattiecības un pilnveidot politiskās saiknes ar Savienību,
1. uzskata, ka ES un Ukrainas attiecību nostiprināšana un Eiropas perspektīvas piešķiršana Ukrainai ir ļoti svarīga un ir abu pušu interesēs; atzīst Ukrainas centienus attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienību 49. pantu ar nosacījumu, ka ir izpildīti visi kritēriji, tostarp tiek ievēroti demokrātijas, cilvēktiesību, pamatbrīvību un tiesiskuma principi;
  2. pauž nosodījumu par bijušās ministru prezidentes Jūlijas Timošenko notiesāšanu un uzskata to par cilvēktiesību pārkāpumu un tiesu iestāžu ļaunprātīgu izmantošanu vadošā opozīcijas politiķa politiskas apspiešanas nolūkā; uzsver, ka tiesību akti, kas selektīvā veidā piemēroti pret J. Timošenko, ir pieņemti Padomju Savienības laikā un pieļauj kriminālvajāšanu politisku lēmumu dēļ; tā kā šī tiesību akta, kuru pašlaik pārskata Ukrainas parlaments (*Verhovna Rada*) 364. un 365. pants neatbilst Eiropas un ANO standartiem;
  3. aicina Ukrainas varas iestādes nodrošināt taisnīgu, pārredzamu un neatkarīgu tiesas procesu J. Timošenko apelācijas gadījumā un citos pret iepriekšējās valdības locekļiem vērstajos tiesas procesos; uzstāj uz to, ka Jūlijai Timošenko jāļauj izmantot savas tiesības jau tagad pilnībā piedalīties politiskajā procesā un kandidēt nākamajās vēlēšanās;
  4. pauž bažas par to, ka J. Timošenko tiesa ir pretrunā Ukrainas valdības pasludinātajai vēlmei ievērot demokrātiju un Eiropas vērtības;
  5. pauž dziļas bažas par to, ka vēl aizvien apcietinājumā atrodas bijušais iekšlietu ministrs Jurijs Lucenko, kura lietā tiesas sprieduma vēl nav, un par līdzīgiem gadījumiem;
  6. pieprasa, lai visi pret bijušajām un tagadējām augstām valdības amatpersonām uzsāktie tiesas procesi tiktu īstenoti saskaņā ar Eiropas taisnīguma, objektivitātes, pārredzamības un neatkarības standartiem;
  7. uzskata — ja netiks pārskatīts tiesas spriedums Jūlijas Timošenko lietā, asociācijas nolīguma noslēgšana un ratifikācija būs apdraudēta, un tas valsti attālinās no Eiropas mērķa īstenošanas; pauž bažas par atsevišķām zīmēm, kas liecina, ka valstī pasliktinās situācija demokrātisko brīvību jomā, un par to, ka ir iespējama valsts pārvaldes iestāžu izmantošana tendencioziem mērķiem un politiskai atriebībai;

8. uzsver, ka tiesiskuma un iekšējās reformas, tostarp ticamas cīņas pret korupciju pastiprināšanai ir būtiska nozīme ne vien tādēļ, lai noslēgtu asociācijas nolīgumu un padziļinātu ES un Ukrainas attiecības, bet arī lai Ukrainā konsolidētu demokrātiju;
9. atzinīgi vērtē vienošanos, ka ir panākta par sīki izstrādātu un visaptverošu tirdzniecības zonu; uzskata, ka šis nolīgums ir stabils pamats iespējamai sarunu pabeigšanai par asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Ukrainu;
10. pauž satraukumu par ziņojumiem, ka Ukrainā mazinās plašsaziņas līdzekļu brīvība un plurālisms; aicina iestādes veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai aizsargātu šos demokrātiskas sabiedrības nozīmīgos aspektus un atturēties no jebkādiem mēģinājumiem tieši vai netieši kontrolēt valsts plašsaziņas līdzekļu ziņojumu saturu;
11. pauž ciešu atbalstu ieteikumiem, kas iekļauti EDSO Demokrātisku iestāžu un cilvēktiesību biroja un Venēcijas Komisijas kopīgajā atzinumā par parlamenta vēlēšanu likumprojektu; uzskata, ka ir būtiski svarīgi, lai šie ieteikumi tiktu pieņemti un īstenoti lietderīgā, integrējošā un konsekventā veidā, iesaistot šajā procesā gan opozīciju, gan pilsonisko sabiedrību;
12. mudina visus politiskos spēkus Ukrainā atklāti un pārskatāmi diskutēt par politisko lēmumu pieņemšanas procesu; uzstāj, lai šī procesa iespējamās pārkāpumus izmeklētu parlamentāra izmeklēšanas komiteja;
13. uzskata, ka nesen atceltā tikšanās ar prezidentu Janukoviču būtu bijusi lieliska iespēja paust dziļās bažas Ukrainas valdībai un atjaunot konstruktīvu dialogu, kura rezultātā būtu iespējams noslēgt asociācijas nolīgumu, kurš stātos spēkā ar nosacījumu, ka panākts vērā ņemams progress pastāvošo tehnisko un jo īpaši politisko šķēršļu novēršanā; aicina Padomi un Komisiju ieplānot jaunu tikšanos ar prezidentu Janukoviču pirms ES un Ukrainas augstākā līmeņa sanāksmes, kas paredzēta 2011. gada decembrī;
14. aicina Komisiju palīdzēt Ukrainai veikt tiesu reformu, labāk izmantojot ES spēju palielināšanas programmu, un apsvērt iespēju izveidot tādu augsta līmeņa ES konsultatīvo grupu, kas palīdzētu Ukrainai panākt atbilstību ES tiesību aktiem, tostarp tiem tiesību aktiem, kas reglamentē tiesu jomu;
15. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietnieci/ Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Ukrainas valdībai un parlamentam un Eiropas Padomes un EDSO parlamentārajām asamblejām.